

Mål 41/84

**Pietro Pinna
mot
Caisse d'allocations familiales de la Savoie**

(begäran om förhandsavgörande
från Cour de cassation i Frankrike)

”Social trygghet — familjebidrag — artikel 73.2
i förordning nr 1408/71”

Sammanfattning av domen

1. *Social trygghet för migrerande arbetstagare – fördragsbestämmelser – ändamål – samordning och inte harmonisering av de nationella lagstiftningarna – särbehandling till följd av skillnader mellan socialförsäkringssystemen – tillåtlighet – olika behandling på grund av innehållet i gemenskapsrättsliga regler – rättsstridigt (artikel 48–51 i EEG-fördraget)*
2. *Social trygghet för migrerande arbetstagare – likabehandling – familjeförmåner – tillämplig lagstiftning – lagstiftningen i familjemedlemmarnas bosättningsstat – dold diskriminering – artikel 73.2 i förordning nr 1408/71 – ogiltighet (artiklarna 48 och 51 i EEG-fördraget; artikel 73.2 i rådets förordning nr 1408/71)*
3. *Begäran om förhandsavgörande – bedömning av giltighet – förklaring att en förordning är ogiltig – verkningar – tidsmässig begränsning – domstolens behörighet (artiklarna 174 andra stycket och 177 i EEG-fördraget)*

1. Artikel 51 i fördraget föreskriver en samordning och inte en harmonisering av medlemsstaternas lagstiftningar och låter således skillnaderna mellan medlemsstaternas socialförsäkringssystem bestå och detta gäller följaktligen även skillnaderna avseende rättigheterna för personer som arbetar i medlemsstaterna. Härav följer att materiella och formella skillnader mellan de olika medlemsstaternas socialförsäkringssystem, och därigenom mellan rättigheterna för personer som arbetar i medlemsstaterna, inte påverkas av artikel 51 i fördraget. Det mål om fri rörlighet för arbetstagare inom gemenskapen som avses i artikel 48-51 i fördraget skulle emellertid äventyras och bli svårare att förverkliga om onödiga skillnader i socialförsäkringsreglerna skulle införas genom gemenskapsrätten. Härav följer att gemenskapsregler på socialförsäkringsområdet, som antas med stöd av artikel 51 i fördraget, inte bör skapa ytterligare skillnader utöver de som redan finns på grund av att de nationella lagstiftningarna inte har harmoniserats.
2. Regeln om likabehandling innebär inte bara ett förbud mot öppen diskriminering på grund av nationalitet, utan även mot varje form av dold diskriminering som genom tillämpning av andra särskiljande kriterier faktiskt

leder till samma resultat.

Detta är fallet då familjemedlemarnas bosättning är det avgörande kriteriet enligt gemenskapsreglerna när det gäller att fastställa vilken lagstiftning som är tillämplig i fråga om en migrerande arbetstagares familjeförmåner. Även om samma kriterium skall tillämpas enligt lagstiftningen i en medlemsstat när det gäller att fastställa rätten till familjeförmåner för egna medborgare som är anställda inom dess territorium, så har detta kriterium långt ifrån samma betydelse för denna kategori av arbetstagare, eftersom det huvudsakligen är för migrerande arbetstagare som problemet uppkommer då de har familjemedlemmar som är bosatta utanför den medlemsstat där arbetstagaren är anställd. Detta kriterium kan följaktligen inte anses säkerställa den likabehandling som föreskrivs i artikel 48 i fördraget och får därför inte användas inom ramen för den samordning av de nationella lagstiftningarna, som föreskrivs i artikel 51 i fördraget, i syfte att främja arbetstagarnas fria rörlighet inom gemenskapen i överensstämmelse med artikel 48:

Härav följer att artikel 73.2 i förordning nr 1408/71 är ogiltig i den mån den hindrar att arbetstagare som omfattas av fransk lagstiftning beviljas franska

familjeförmåner för sina familjemedlemmar som är bosatta inom en annan medlemsstats territorium.

3. Enligt artikel 174 andra stycket i fördraget har domstolen, om det är berättigat av tvingande skäl, befogenhet att i varje enskilt fall bedöma och avgöra vilka verkningar av en ogiltigförklarad förordning som skall betraktas som bestående. Om domstolen använder sig av möjligheten att begränsa den retroaktiva verkan av en ogiltigförklaring inom ramen

för artikel 177 i fördraget, åligger det domstolen att avgöra om ett undantag från denna tidsmässiga begränsning av domens verkan skall göras till förmån för antingen den part som väckte talan vid den nationella domstolen eller varje annan person som före ogiltigförklaringen vidtog motsvarande åtgärder, eller om, tvärtom, en ogiltigförklaring som får verkningar enbart på framtida förhållanden utgör en rimlig lösning även för personer som i tid vidtog åtgärder för att skydda sina rättigheter.